

मद्यपानं कलहं पूगवैरं भार्यापत्योरन्तरं ज्ञातिभेदं । राजद्विष्टं स्त्रीपुंसयोर्विवादं वर्णान्याज्ययश्च पन्थाः प्रदुष्टः ।
सामुद्रिकं वणिजं चौरपूर्वं शलाकधूर्तञ्च चिकित्सकञ्च । अरिञ्च मित्रञ्च कुशीलवञ्च नैतान् साक्ष्ये विप्रकुर्वीत सप्त । १२२५
मानाग्निहोत्रमुतमानमौनं मानेनाधीतमुतमानयज्ञः । एतानि चत्वार्यभयङ्कराणि भयं प्रच्छेद्यन्त्यथाकृतानि ।

अगारदाहो गरदः कुण्डागो सोमविक्रयी । पर्वकारश्च सूची च मित्रधुक् पारदारिकः ।

भूणहा गुरुतल्पी च यश्च स्थात्पानपो द्विजः । अतितीक्ष्णश्च काकश्च नास्तिको वेदनिन्दकः ।

सुवप्रग्रहणो ब्राह्म्यः कीनाशश्चात्मवानपि । रक्षेत्युक्तश्च यो हि स्यात् सर्वे ब्रह्महभिः समाः ।

दण्डोत्कथा ज्ञायते जातरूपं वृत्तेन भद्रा व्यवहारेण साधुः । प्रूरो भयेष्वर्थकृच्छ्रेषु धीरः कृच्छ्रास्त्रापसु सुहृदश्चार
यश्च । १२२६

जरा रूपं हरति हि धैर्यमाशा मृत्युः प्राणान् धर्मचर्यामसूया । क्रोधः श्रियं शीलमनार्थसेवा द्वियं कामः सर्वमेवाभिमानः ।

श्रीर्मङ्गलात्प्रभवति प्रागल्भ्यात्सम्प्रवर्द्धते । दाढ्यात्तु कुरुते मूलं संयमात्प्रतिष्ठति ।

अष्टौ गुणाः पुरुषं दोषयन्ति प्रज्ञा च कौल्यञ्च दमः श्रुतञ्च । पराक्रमश्चावज्जभाषिता च दानं यथाशक्ति कृतज्ञता च ।

एतान्गुणांस्तात महानुभावानेको गुणः संश्रयते प्रसङ्ग । राजा यदा संश्रयते मनुष्यं सर्वान्गुणानिष गुणो विभर्त्ति ।

अष्टौ नृपेमानि मनुष्यलोके स्वर्गस्य लोकस्य निदर्शनानि । चत्वार्येषामन्ववेतानि सद्भिश्चत्वारि चैषामनुयान्ति सन्तः । १२२७

यज्ञो दानमध्ययनं तपश्च चत्वार्येतान्यन्ववेतानि सद्भिः । दमः सत्यमार्जवमानृशंसं चत्वार्येतान्यनुयान्ति सन्तः ।

दृज्याऽध्ययनदानानि नयः सत्यं क्षमा घृणा । अलोभ इति मार्गाऽयं धर्मस्याष्टविधः स्मृतः ।

तत्र पूर्वश्चतुर्वर्गो दम्भार्थमपि सेव्यते । उत्तरश्च चतुर्वर्गो नामहात्मसु तिष्ठति ।

न सा सभा यत्र न सन्ति वृद्धा न ते वृद्धा ये न वदन्ति धर्मं । नासौ धर्मो यत्र न सत्यमस्ति न तत्सत्यं यच्छलेनाभ्युपेत ।

सत्यं रूपं श्रुतं विद्या कौल्यं शीलं बलं धनं । शौर्यञ्च चित्रभाष्यञ्च दशमे स्वर्गयोगनयः । १२२८

पापं कुर्वन् पापकीर्त्तिः पापमेवाश्रुते फलं । पुण्यं कुर्वन् पुण्यकीर्त्तिः पुण्यमत्यन्तमश्रुते ।

तस्मात्पापं न कुर्वीत पुरुषः शंसितव्रतः । पापं प्रज्ञां नाशयति क्रियमाणं पुनः पुनः ।

नष्टप्रज्ञः पापमेव नित्यमारभते नरः । पुण्यं प्रज्ञां वर्द्धयति क्रियमाणं पुनः पुनः ।

वृद्धप्रज्ञः पुण्यमेव नित्यमारभते नरः । पुण्यं कुर्वन् पुण्यकीर्त्तिः पुण्यं स्थानं स गच्छति ।

तस्मात्पुण्यं निषेवेत पुरुषः सुसमाहितः । असूयको दन्दशूको निष्ठुरो वैरकृच्छठः । १२२९

स कृच्छ्रं महदाप्नोति न चिरात्पापमाचरन् । अनसूयः कृतप्रज्ञः शोभनान्याचरन् सदा ।

न कृच्छ्रं महदाप्नोति सर्वत्र च विरोचते । प्रज्ञामेवागमयति यः प्राज्ञेभ्यः स पण्डितः ।

प्राज्ञो ह्यवाप्य धर्मार्थो शक्नोति सुखमेधितुं । दिवसेनैव तत् कुर्याद्येन रात्रौ सुखं वसेत् ।

अष्टमांशेन तत् कुर्यात् येन वर्षाः सुखं वसेत् । पूर्वं वयसि तत् कुर्यात् येन वृद्धः सुखं वसेत् ।

यावज्जीवेन तत् कुर्याद्येनामुत्र सुखं वसेत् । जीर्णमन्नं प्रशंसन्ति भार्याश्च गतयौवनाः । १२३०

प्रूरं विजितसङ्ग्रामं गतपारं तपस्विनं । धनेनाधर्मलब्धेन यच्छिद्रमपिधीयते ।

असंवृतं तद्भवति ततोऽन्यदवदीर्यते । गुरुरात्मवतां शास्ता शास्ता राजा दुरात्मनां ।